

Strålsäkerhetsmyndigheten SSM

Yttrande över SKBs ansökan om att bygga en slutförvarsanläggning för använt kärnbränsle samt en s.k. Inkapslingsanläggning – Kompletteringskrav

Naturskyddsföreningen i Kalmar län lämnar härmed följande yttrande rörande behov av komplettering i SKBs rubricerade ansökan.

Villkor i ansökan

Vi saknar i stort sett konkreta förslag till villkor från sökanden och anser att SKB måste komplettera sin ansökan med mer preciserade villkor.

Slutförvar - Lokalisering och platsval av alternativ

Vi anser att SKB skall komplettera sin ansökan med att redovisa en godtagbar alternativ lokalisering till den valda platsen i Forsmark. Man har nu valt att redovisa Laxemar som alternativ, en lokalisering som SKB av säkerhetsskäl förkastade när man valde Forsmark. Ska Laxemar utgöra en alternativ lokalisering måste en fullständig säkerhetsanalys presenteras som visar på en tillräcklig miljösäkerhet. Vi anser att SKB i stället skall redovisa en alternativ plats som inte ligger i direkt anslutning till ett kärnkraftverk och som uppfyller grundläggande säkerhetskrav. Platsen bör dessutom uppvisa de fördelar för långsiktig säkerhet som en inlandslokalisering kan ge (längre genombrottsfärdigheter vid en eventuell läcka, längre salthalt, minskad risk för korrosion pga läckströmmar från likströmskablar).

Erfarenheter från bl.a. Fukushima visar tydligt på svagheten i att placera ett slutförvar eller annan verksamhet som måste fungera oavbrutet i närheten av ett kärnkraftverk i händelse av en allvarlig kärnkraftsolycka.

Inkapslingsanläggningen Clink - Lokalisering och platsval av alternativ

SKB har valt Simpevarp som huvudalternativ för placering av den nya inkapslingsanläggningen Clink. Som alternativ plats har SKB valt Forsmark. Vi anser att SKB skall komplettera sin ansökan med en alternativredovisning av en inkapslingsanläggning som inte ligger i anslutning till ett befintligt kärnkraftverk. Händelserna i Fukushima visar tydligt på det olämpliga i att ha viktiga anläggningar i närheten av kärnkraftverk om det inträffar en allvarlig kärnkraftsolycka. Vi anser inte att SKB tydligt visat hur man skall kunna fortsätta med inkapsling av kärnbränslet om det sker en allvarlig olycka vid Simpevarp, alternativt Forsmark. Nu har SKB valt att lägga den alternativa platsen vid ett annat kärnkraftverk. Därför anser vi att det bör finnas en alternativredovisning av en plats där dessa risker inte finns.

Mellanlagret Clab

SKB ansöker om förlängt tillstånd för Clab, mellanlager för utbränt kärnbränsle i Oskarshamns kommun. Det är ytterst osäkert om SKBs beräknade tidplan för slutförvarsprojektet kommer att hålla och att kapaciteten i dagens Clab, 8000 ton använt kärnbränsle, inte kommer att räcka för att ta om

och att kapaciteten i dagens Clab, 8000 ton använt kärnbränsle, inte kommer att räcka för att ta om hand allt utbränt kärnbränsle enligt det svenska kärnkraftsprogrammet. Vi anser därför att SKB redan nu borde ha redovisat en plan för hur en sådan situation skall klaras. Vi efterlyser en komplettering i den här frågan och skulle gärna sett en utredning av alternativet "torrt förvar" på en plats som inte ligger i direkt anslutning till ett kärnkraftverk av samma skäl som redovisats här ovan. Frågan om lagringskapaciteten i Clab och bristen på alternativredovisning har även betydelse för resonemanget kring det s.k. Nollalternativet, där det i redovisningen inte är tydligt vad som kommer att ske om ansökan inte godkänns.

Prövning av hela slutförvarskonceptet vid ett och samma tillfälle

Vi anser att SKB borde komplettera sin ansökan så att även verksamheter som transporter mellan Clink i Simpevarp och slutförvaret i Forsmark prövas samtidigt med anläggningarna. SKB skriver i ansökan i ansökan avsnitt 9.3:

"Den fortsatta prövningen enligt kärntekniklagen

Nedan redovisas i korthet den fortsatta prövningen enligt kärntekniklagen sedan regeringen meddelat tillstånd och SSM föreskrivit tillståndsvillkor enligt kärntekniklagen och strålskyddslagen.

9.3.1 Ansökan om tillstånd för transporter och godkännande av kapseltransportbehållare

SKB kommer att ansöka om tillstånd hos SSM att transportera kapslar med använt kärnbränsle på liknande sätt som bränsletransporterna sker idag. De transportbehållare som krävs för det inkapslade kärnbränslet ska genomgå omfattande tester innan de godkänns (licensieras) och detta ska göras innan SKB ansöker om nödvändiga transporttillstånd."

Detta betyder att SKB avser att komma med den prövningen i ett senare skede. Vi anser tvärtom att transportsystemet skall prövas enligt Miljöbalken och Kärntekniklagen samtidigt som anläggningarna prövas, dvs hela systemets hållbarhet skall prövas samtidigt.

Naturskyddsföreningen i Kalmar län

Catharina Lihnell Järnhester
ordförande

Kopia: Mark- och Miljödomstolen vid Nacka tingsrätt